

LUKEMISEEN PANOSTAMINEN PIENRYHMÄTOIMINNASSA

Ryhmä 7, Kielitietoinen pedagogiikka pienryhmätoiminnassa

Jaana Niemeläinen, Minna Toivonen ja Katarina Nordenswan

Annamme suostumuksen aineiston julkaisuun oph:n avointen oppimateriaalien kirjastoon

Lähtökohdat ja aiheen valinta

- Koemme, että päiväkodeissa luetaan liian vähän.
- Tutkimuksissa on esitetty kuinka tärkeää lukeminen on kielenkehitykselle, joten siihen tulisi panostaa myös varhaiskasvatuksessa.
- Monikielisille lapsille tulisi lukea paljon ja kertoa erilaisia tarinoita. Oppiympäristöissä on hyvä olla esillä eri kielisiä tekstejä ja monipuolista kirjallisuutta.
- Tavoitteenamme on lukemisen lisääminen päiväkotiryhmissä ja sen toteuttaminen eri tavoin.

Lähtökohdat

Kaikkien kolmen ryhmäläisen tilanteet hyvin erilaiset lapsiryhmissä ja työnkuvamme osittain erilaiset, joten päädyimme tekemään käytännön toteutuksen jokainen omalla tavallamme.

Tavoitteenamme oli itse panostaa ja rikastuttaa lapsille lukemista sekä kannustaa työyhteisöidemme muita kasvattajia samaan.

Halusimme löytää keinoja tukea lapsia suomen kielen oppimisessa ja kehittämisessä.

Suunnitelma

Lukuympyrän teko
tiimin kanssa ja
keskustelua
lukemisesta

Monikielisen julisteen
tulostaminen

Kirjoja esille ryhmiin.

Eri kielisten kirjojen
tuominen ryhmiin

Lukuympäristöjen
miettiminen ja niihin
panostaminen

Vuorovaikutuksellinen
lukeminen

Uusien/vaikeiden
sanojen selittäminen
lapsille lukuhetken
aluksi

Kirjan sanaston
opetteleminen myös
lukuhetkien
ulkopuolella

Lentävä lukumatto

Jukka Itkosen kirja
Kultapöllö

Lukemiseen liittyvät haasteet ryhmissämme

- Suuri päiväkotikoti, missä isot huoneet ja useampi lapsiryhmä jakaa tilat
- Ikäjakauma 1-5v.
- Työntekijäresurssit usein vajaat -> ei mahdollisuutta aina toteuttaa suunniteltua pienryhmätoimintaan

Toteutus

- ✓ Kaikki kävivät kirjastossa lainaamassa erilaisia lasten kirjoja. Tavoitteena lainata kirjoja, joissa näkyy eri kieliä, eri näköisiä ihmisiä, loruja ja runoja. Kiertävä kasvattaja hyödynsi myös kiertämiensä ryhmien teemoja sekä juhlapyhiä.
- ✓ Lukuprojektia toteutettiin maaliskuun ajan
- ✓ Pienryhmätilanteissa lapsia oli keskimäärin neljästä kahdeksaan ja he olivat iältään 3-5 -vuotiaita. Toisinaan ehdimme lukea monikielisille lapsille myös kahden kesken.
- ✓ Etukäteisvalmistelut: vaikeiden sanojen selittäminen etukäteen, rekvisiitan tuominen lukuhetkelle
- ✓ Laitoimme kirjoja houkuttelevasti esille

Toteutus

Vuorovaikutuksellinen lukeminen toteutui kaikissa ryhmissä. Lapset saivat kommentoida kuvia ja tarinan kulkua ja heiltä myös kysyttiin kysymyksiä kirjoihin liittyen.

Joidenkin lasten kanssa luettiin kuvakirjoja, joista opeteltiin suomen kielen sanoja ja mm. värejä.

Yhden lapsen kanssa käytettiin englantia tukikielenä eli kirjaa luettaessa tarina käännettiin myös englanniksi. Tällöin kaikki lapset kuulivat myös englannin kieltä.

Tiimipalaverissa avasimme projektimme tarkoitusta yleisesti. Pedagogisissa tiimeissä keskusteltiin lukemisen merkityksestä ja vuorovaikutuksellisen lukemisen keinoista.

Yhdessä ryhmässä otettiin käyttöön lentävä lukumatto eli leikkivalintatauluun lisättiin vaihtoehdoksi kirjan lukeminen kasvat tajan kanssa

Millaisia kirjoja luimme

Lapsille luettiin kirjoja, jotka käsittelivät mm.

- Moninaisuutta
- Muuttamista
- Jakamista ja kaveritaitoja
- Värejä
- Eläimiä
- Pingviinejä
- Pääsiäistä
- Runoja
- Venäjän kielisiä eläinkirjoja

Miten lukuhetkiä elävöitettiin

- ❖ Ilmeillä, eleillä ja äänenpainoilla
- ❖ Vuorovaikutuksen avulla
- ❖ Rekvisiitalla: esim. kompassi, paistinpannu, virpomisoksa ja etukäteen askarrellut oheismateriaalit
- ❖ Aiheeseen liittyvällä laululla
- ❖ Lapset osallistuivat sadun lukemiseen myös etsimällä aiheeseen sopivia etukäteen piilotettuja asioita huoneesta

Arviointi

- Lapset olivat innostuneita lukuhetkistä ja osallistuivat aktiivisesti.
- Projektin myötä on monipuolistunut se, mitä lapsille luetaan, esim. runoja. Olemme rohkaistuneet tuomaan erilaisia tekstejä lapsille luettavaksi.
- Satuhetkien rekvisiitat otettiin ilolla vastaan ja ne elävöittivät lukuhetkiä.
- Koimme, että vuorovaikutuksellinen sadun lukeminen oli meille mielekästä, varsinkin silloin, kun kirjaan oli ehtinyt etukäteen perehtyä. Lasten osallisuus lisääntyi.
- Heikosti suomea osaavien lasten kanssa kuvakirjat ovat todella hyödyllisiä oppimisen välineitä.
- Arviomme mukaan lukuhetkiä on hyvä järjestää monenlaisissa eri pienryhmissä. Joskus on hyvä, että mukana on vain monikielisiä lapsia ja toisinaan hyödyllistä, että ryhmässä on myös suomenkielisiä "tukilapsia"

Jaana Niemeläinen

Arviointi

❖ Haasteet

-työntekijöiden sairaspöissaolat ->
suunniteltuja lukuhetkiä haastavaa toteuttaa
pienryhmissä resurssivajeen vuoksi

-rauhallisten tilojen puute

-työkavereilta ei juuri saanut
tukea projektiin

Pohdinta

- Aiomme jatkaa kirjojen ja erilaisten tekstien aktiivista lukemista lapsille.
- Pidämme yllä keskustelua kollegoidemme kanssa lukemisen tärkeydestä.
- Yhteistyö kirjaston kanssa. Pyydämme mm. valmiita lukupaketteja etukäteen.
- Haluamme panostaa lukuhetkiin elävöittämällä niitä esim. rekvisiitalla ja liikkumisella jatkossakin.
- Projektissä oli hyvä muistutus lukemisen tärkeydestä.